

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNO-
FINANSOWE ZA ROK 2020
Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2016-2020**

Kętrzyn 25 luty 2021

I. INFORMACJE OGÓLNE

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.). należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, na lata 2016-2020 jest realizowany w oparciu o Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.). oraz Uchwałę Nr XXIV/139/2019/2016 Rady Gminy z dnia 25 maja 2016 roku w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020.

Celem głównym gminnego programu jest:

Ograniczenie na terenie Gminy Kętrzyn rozmiaru i następstw zjawiska przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi gminnego programu są:

- Podnoszenie świadomości społecznej w celu uzyskania pozytywnych zmian norm kulturowych dotyczących przemocy w rodzinie.
- Wdrażanie na terenie gminy Kętrzyn rozwiązań systemowych w zakresie udzielanego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy.
- Rozwój instytucji, służb i osób działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorem gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadania programu są finansowane w ramach budżetu Gminy Kętrzyn dział 852 – pomoc społeczna, rozdział 85205 – działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Część zadań z uwagi na spójność merytoryczną może być również finansowanych w ramach innych programów, a szczególnie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Kętrzyn w szczególności:

- rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie
- osoby z zaburzeniami zachowania zagrożone przemocą w rodzinie
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

II. DZIAŁANIA PROWADZONE W RAMACH REALIZACJI PROGRAMU:

1. Obszar 1: Profilaktyka i edukacja

Rodzaj działania	Odbiorcy	Ilość uczestników	Czas realizacji	Organizator /Realizator
Edukacja wewnątrzszkolna – zajęcia i pogadanki z zakresu przemocy i zachowań agresywnych.	Dzieci i młodzież szkolna	Wszyscy uczniowie klas I - VII	Działania całoroczne	Dyrektorzy szkół / Pedagodzy, nauczyciele, dzielnicy

Dostęp do ulotek i materiałów edukacyjnych (szkoły, stała ekspozycja w GOPS)	Mieszkańcy gminy	Każdy zainteresowany	Działanie ciągle	Koordinator ds. RPA / GOPS, GOK, ZI, GKRPA
Materiały edukacyjne dla osób doznających przemocy i osób ją stosujących.	Uczestnicy procedury „Niebieskiej Karty”	54	Działanie ciągle	Przewodniczący ZI / Grupy Robocze, pracownicy socjalni

Ze względu na ograniczenia związane z pandemią koronawirusa nie przeprowadzono w szkołach programów profilaktycznych.

2. Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Na potrzeby realizacji działań wynikających z programu zostali zatrudnieni specjaliści na umowy cywilno – prawne pracujący na rzecz podopiecznych GOPS w ramach Ośrodka Konsultacyjno-Psychoedukacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- 1) psycholog kliniczny - psychoterapeuta,
- 2) specjalista psychoterapii uzależnień, specjalista pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, terapeuta programu korekcyjno-edukacyjnego.
- 3) radca prawny

Poradnictwo specjalistyczne w okresach zamknięcia urzędu i szkół było prowadzone w sposób zdalny, telefonicznie i online. Poradnictwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielali również w ramach swoich obowiązków służbowych pracownicy socjalni GOPS, pedagodzy szkolni, radca prawny Urzędu Gminy. Zakres poradnictwa pokazuje poniższa tabela:

Lp.	Specjalista świadczący poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Miejsce świadczenia pomocy	Częstotliwość dyżurów (np. 1 raz w tygodniu) 2020 r.	Godziny (od - do) lub czas trwania jednego dyżuru 2020 r.	Ilość udzielonych porad – wsparcia lub interwencji w związku z przemocą domową lub rówieśniczą w 2020r.
1	psycholog	GOPS	1 w tygodniu	4 h	47
2	terapeuta	GOPS	1 w tygodniu	3 h	22
3	prawnik	GOPS	1 w tygodniu	3 h	17
4	Pedagog SP Biedaszki	Szkoła	5 dni w tygodniu	15 h w tygodniu	Z powodu pandemii brak pełnych danych
5	Pedagog SP Nakomiady	Szkoła	3 dni w tygodniu	7 h w tygodniu	
6	Pedagogzy SP Kruszewiec	Szkoła	5 dni w tygodniu	33 h w tygodniu	
7	Pedagog ZS Wilkowo	Szkoła	5 dni w tygodniu	15 h w tygodniu	
8	pracownicy socjalni	GOPS	4 dni w tygodniu	7:00 - 14:00	53

Również w ramach realizacji zadań obszaru 2 Zespół Interdyscyplinarny realizował w roku 2020 procedurę Niebieskiej Karty (opis w części III sprawozdania).

3. Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Rodzaj działania	Odbiorcy	Ilość osób	Realizator
Kierowanie do udziału w programie korekcyjno-educacyjnym	Sprawcy przemocy nie radzący sobie z agresją	6	Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie
Kierowanie wniosków o leczenie odwykowe	Sprawcy przemocy nadużywający alkoholu	5	Gminna Komisja Rozw. Prob.. Alkoholowych
Zawiadomienie do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	Sprawcy przemocy o dużym nasileniu	0	Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie
Prowadzenie przez organa ścigania postępowań wobec sprawców z urzędu lub na wnioski pokrzywdzonych	Sprawcy przemocy o dużym nasileniu	3	Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie / Prokuratura
Kierowanie do Ośrodka Konsultacyjnego przy GOPS	Sprawcy przemocy dążący do konstruktywnej zmiany zachowań	5	Terapeuta i psycholog

Również w ramach realizacji zadań obszaru 3 Zespół Interdyscyplinarny realizował w roku 2020 procedurę Niebieskiej Karty (opis w punkcie III sprawozdania).

4. Obszar 4: Współpraca służb i instytucji. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rodzaj działania	Odbiorcy	Ilość uczestników / czas realizacji	Organizator /Realizator
Szkolenie – „Zmiany w prowadzeniu procedury Niebieskiej Karty. Praca grup roboczych w czasie i po zakończeniu stanu zagrożenia epidemiologicznego”	Pracownicy socjalni GOPS	3 osoby / 14. IX. 2020 – 6 h	Przewodniczący ZI / Profilaktyka KIER - Adam Kopacz, Kraków
Szkolenie – „Praktyczne aspekty interwencji i pomocy wobec osób dotkniętych przemocą. Zadania i rola służb w kontekście nowych zmian prawnych	Pracownicy socjalni GOPS	2 osoby / 21 – 24 IX 2020r.	Przewodniczący ZI / Oficyna Profilaktyczna Kraków
Szkolenie – Organizacja posiedzeń GR i ZI, oraz monitoring rodzin objętych procedurą NK w okresie pandemii.	Koordinator GR	1 osoba / 13. XI. 2020 – 6 h	Przewodniczący ZI / Private Corporate Consulting Warszawa
Zakup na potrzeby szkół filmów i scenariuszy zajęć z zakresu przemocy, agresji i zagrożenia terrorystycznego w szkołach	Pedagodzy, wychowawcy klas	XI 2020	Przewodniczący ZI

5. Pozostałe działania

- 1) Upowszechnianie i propagowanie informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest realizowane poprzez stałe udostępnianie ulotek i broszur mieszkańcom gminy, oraz prowadzenie zakładki „Przeciwdziałanie przemocy” na stronie internetowej GOPS: <http://sites.google.com/site/gopsketrzyn> . Również w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej została udostępniona tablica zawierająca wszelkie podstawowe informacje na temat zjawiska przemocy i możliwości uzyskania pomocy w instytucjach rządowych, samorządowych i organizacjach pozarządowych.
- 2) We wszystkich szkołach gminnych funkcjonują kąciki prawne i skrzynki korczakowskie, będące pomysłem propagowanym przez sędzię Annę Marię Wesołowską. Kąciki prawne służą przekazywaniu uczniom informacji o zagrożeniach jakie niesie z sobą sięganie po różne używki, łamanie prawa, agresja wobec innych i są elementem działań profilaktycznych szkoły. Skrzynki korczakowskie pozwalają uczniom na zgłaszanie niepokojących zjawisk, czy problemów bez ujawniania tożsamości. Dają też szkole możliwość lepszej diagnozy i skuteczniejszego przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w danej placówce.
- 3) Ze względu na konieczność opracowania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na kolejne lata 2021 – 2025 przeprowadzono w roku 2020 pełną diagnozę zagrożeń społecznych w gminie Kętrzyn związanych z przemocą w rodzinie i przemocą rówieśniczą w szkołach. Diagnozę przeprowadziło Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych z Warszawy w oparciu o badania ankietowe oraz dokumenty i statystyki przygotowane przez Koordynatora ds. RPA przy współpracy Komendy Powiatowej policji w Kętrzynie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 4) Opracowany w oparciu o diagnozę „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, na lata 2021-2025” został przyjęty przez Radę Gminy Kętrzyn dn. 23.10.2020r.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW PONIESIONYCH W RAMACH REALIZACJI Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 w roku 2020r

Dział 852 – pomoc społeczna

Rozdział 85205 – działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan wydatków na rok 2020	Wykonanie planu w roku 2020
37.000,00	17 990,31

Rodzaj działania	Czas realizacji	Koszt w ramach programu
Usługi psychologiczne	I – V 2020	7.820,00
Pomoc prawna	I – XII 2020	9.450,00
Zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby działalności ZI (w tym maseczki ochronne)	Według potrzeb	720,31
RAZEM		17 990,31

Pozostałe koszty rocznego zatrudnienia psychologa w kwocie 10.200,00 zł. jak i część innych wydatków na przeciwdziałanie przemocy np. szkolenia, zostało opłacone w związku z taką możliwością z rozdziału 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi. Co pozwoliło zaoszczędzone w ten sposób w 2020r. środki w dziale 852 rozdział 85205 – działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeznaczyć na inne wydatki gminy.

III. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE (ZI)

1. Podstawa działalności Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI)

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI) został powołany w oparciu o przepisy ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) Zarządzeniem Wójta Nr 30/2010 z dnia 03 listopada 2010r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Na chwilę obecną ZI działa w oparciu o Uchwałę Rady Gminy Kętrzyn Nr XXX/153/2013 z dnia 20 marca 2013r. w sprawie trybu i sposobu powoływania odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Zespół Interdyscyplinarny jest tworzony przez przedstawicieli określonych instytucji, a w jego skład na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodził:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – kierownik GOPS - Robert Trusewicz.
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – przewodniczący Komisji - Krzysztof Plewnia.
3. Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie – naczelnik wydziału prewencji i ruchu drogowego - Grzegorz Linkiel.
4. Sąd Rejonowy w Kętrzynie Wydział Karny- kurator zawodowy - Halina Górczna.
5. Oświata - pedagog Krzysztof Pawelczyk .
6. Oświata – inspektor oświaty gminy Kętrzyn - Anna Abramowicz.
7. Ochrona zdrowia – pielęgniarka rodzinna indywidualnej praktyki pielęgniarskiej – Krystyna Raszkiewicz
8. Stowarzyszenia Edukacja Rozwój Aktywność „ERA”- Barbara Szulich

Zespół działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Kętrzyn a podmiotami, których przedstawiciele powołani zostali do Zespołu.

Obsługę techniczno-organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętrzynie.

2. Cele i zadania ZI

1. Zespół Interdyscyplinarny zarządza i realizuje zadania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Kętrzyn
2. Zadaniem ZI jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI, w szczególności poprzez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
 - 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
3. Zespół Interdyscyplinarny może powoływać grupy robocze na zasadach określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Posiedzenia Zespołu powinny odbywać się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Członkowie Zespołu i grup roboczych wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych lub zawodowych.

3. Zadania i zasady funkcjonowania Grup Roboczych (GR).

1. ZI może tworzyć grupy robocze (GR) w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

2. Członkiem GR są osoby, które podejmują działania na rzecz osoby lub rodziny ze względu na kompetencje i/lub rejon działania.
3. W skład GR zawsze wchodzi przewodniczący ZI, który bezpośrednio nadzoruje jej pracę.
4. Tryb powoływania grupy roboczej - przewodniczący lub z-ca przewodniczącego ZI mogą w ramach posiadanego upoważnienia powoływać grupy robocze.
5. Członkowie ZI oraz GR wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Do zadań GR w szczególności należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie.
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
- 4) informowanie ZI o efektach działań, oraz wnioskowanie do przewodniczącego ZI o ewentualne zamknięcie procedury NK.

4. Działalność ZI w 2020 roku

W 2020r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Posiedzenia ZI służyły przede wszystkim monitorowaniu realizacji programu, omawianiu zmian w prawie i realizacji procedury „Niebieskiej karty”, planowaniu i podziału zadań na kolejne kwartały. Procedura „Niebieskiej karty” była realizowana przez powoływane do tego celu Grupy Robocze.

Informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są zamieszczane na stronie internetowej GOPS Kętrzyn: <http://sites.google.com/site/gopsketrzyn> w zakładce: Przeciwdziałanie przemocy.

Za działalność ZI zgodnie z obowiązującymi przepisami odpowiada jego przewodniczący, który inicjuje wszelkie działania ZI i za jego aprobatą je realizuje. Przewodniczący odpowiada również za wszczęcie i przebieg procedury „Niebieskiej Karty” oraz powołanie i nadzór nad pracą GR. Do jego obowiązków należy też przygotowanie dokumentacji na potrzeby policji, sądów i prokuratury zgodnie z wnioskami tych instytucji. W roku 2020 przewodniczący 11 razy przesyłał dokumentację, która łącznie obejmowała 460 stron kopii dokumentów uzyskanych w ramach prowadzonych procedur. Obecny zakres obowiązków służbowych przewodniczącego związanych z zatrudnieniem w GOPS pozwala na przeznaczenie na powyższą działalność około 5 godzin pracy tygodniowo, gdy faktyczny czas potrzebny na prawidłową realizację powyższych zadań to minimum 16 godzin.

5. Działalność GR w 2020 roku.

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2020 wpłynęły 32 Niebieskie Karty „A” z czego 26 wszczynających procedurę zgodnie z poniższą tabelą:

Lp.	Podmiot wszczynający procedurę	Liczba wszystkich wypełnionych Niebieskich Kart „A”	Liczba Niebieskich Kart „A” wszczynających procedurę
1	Pomoc społeczna	0	0
2	Policja	32	26
3	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0
4	Oświata	0	0
5	Ochrona zdrowia	0	0
OGÓLEM		32	26

W 2020r. prowadzono 35 procedur NK z czego: 9 rozpoczętych w 2019 roku i 26 rozpoczętych w 2020r. W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2020r powołano 26 Grup Roboczych (GR). Ogółem w roku 2020 odbyło się 81 posiedzeń GR. Sporządzono 21 formularzy NK „C” i 12 formularzy NK „D”. Podczas spotkań prowadzono rozmowy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie, osobami stosującymi przemoc, rodzinami, omawiano każdy przypadek indywidualnie, planowano działania dla rodziny lub poszczególnych osób uwikłanych w przemoc, oraz zajmujących się sprawą instytucji.. Pomocą GR w ramach procedury „NK” objęto 74 osoby.

Do prac w ramach grup roboczych powoływani byli:

- dzielnicowi Gminy Kętrzyn
- pedagodzy
- kuratorzy sądowi
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- pracownicy socjalni
- koordynator grup roboczych
- pielęgniarce środowiskowe

W 27 przypadkach grupy robocze wносиły do Przewodniczącego ZI o zamknięcie procedury Niebieskiej Karty : w tym w 19 przypadkach z uwagi na ustanie przemocy i realizacji planu pomocy, oraz w 8 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania działań. Są to zgodnie z obowiązującymi przepisami dwie jedyne podstawy zamknięcia procedury. Jest to o tyle problematyczne, że nie wszystkie rodziny i osoby uwikłane w przemoc wyrażają zgodę na uczestnictwo w realizacji planu pomocy. Przy braku odpowiednich instrumentów dla Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych skutecznie obniża to efektywność podejmowanych działań.

6. Koszty obsługi administracyjnej procedury „Niebieskiej karty” w ramach budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- 1) materiały biurowe - 550,00 zł. (teczki papierowe, papier ksero, tonery do drukarek)
- 2) usługi pocztowe - 484,50 zł (57 przesyłek poleconych)

Sporządził: